

Wéi ass et - an dat ass, mengen ech, de leschte Punkt, op deem ech aginn - mat Formatioun? Sinn d'Zuelen eropgaang an deene leschten zwee Joer? Firwat net? Hutt Der dat gemonitort? D'Zuele sinn net an d'Luucht gaang, definitiv weinst der Pandemie, well jiddwereen do aner Saachen ze maachen hat wéi dat heiten.

Formatiounen ginn ugebueden zesumme mat deene verschiddene Chamberen. Mir haten der zesumme mat der Chambre de Commerce a mat aneren Acteuren. Et ass elo nach déi nächst, mengen ech, Ufank Januar geplangt mat der Chambre des Métiers. Dat sinn och Webinairë gewiescht, wou alleguerten déi Froen echangéiert goufen. A mir stinn och an deenen nächste Méint do natierlech deene verschiddenen Acteuren zur Verfügung, fir hinnen ze soen, wéi dat dote ka funktionéieren.

Ee Wuert nach fir déi kleng Betriber, wat net onwichtig ass, an iwwert d'Plattformen. Een, deen hei net seng eege Software wëll entwéckelen, dee kann dat natierlech och iwwert de Guichet maachen. Do kann ee souguer seng eenzel Rechnung doranner eroplueden. Dat heescht, de kleng Betrib kéint dat och maachen, wann en do net wëll grouss Efforten drastiechen. Dat wäert och nach eng Plattform vun eis sinn. Déi wäert am Mee, Juni nächst Joer fäerdeg sinn.

An dann, well dat e puermol ernimmt ginn ass: Wéi ass et an der Zesummenaarbecht mam SIGI a mam CTIE? Déi schaffen op ganz ville Plazen zesummen. De SIGI ass natierlech e Syndikat vun de Gemengen, keng Verwaltung. Déi hunn hir eege Gouvernancepunkten. De CTIE mécht ganz vill Efforten, hëlleft och verschiddene Gemengen, wa mer do gefrot sinn. An ech mengen, dat ass eppes, wat een natierlech muss drécken, well ech och der Meenung sinn: An der Digitalisation ass et am beschten, et huet een net 200 verschidden Acteure fir d'ëffentlech Hand, mee esou mann wéi méiglech. A wann et der nach gëtt, well déi eng ënnert d'Autonomie communale fallen an déi aner ënnert de Staat, da solle se op jidde Fall esou gutt wéi méiglech zesumme kooperéieren.

Am Virfeld lech alleguerte merci. Ech hu gespuert, dass dat heiten unanime gedroe gëtt. Mir kommen hei erëm eng Kéier weider mat der Digitalisation, e kleng Schrëtt, dee mer elo e bëssen duerch déi Obligatioun do forcéieren.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools dem delegéierten Digitalisationsminister, dem Här Marc Hansen. D'Diskussion ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7750. Den Text steet am Document parlementaire 7750°.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7750 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un.

(Brouhaha général et hilarité)

(Dû à un problème avec le système de vote électronique, il est procédé à un vote à main levée sur le projet de loi 7750.)

Wie mam Projet de loi 7750 d'accord ass, soll d'Hand an d'Luucht hiewen.

Wien ass dergéint?

Wien enthält sech?

Domadder ass dese Projet de loi eestëmmeg ugeholl.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Le saviez-vous ?

VOTE DE LA LOI

La Chambre des Députés se prononce sur les projets et propositions de loi dans le cadre de plusieurs votes. Un projet ou une proposition de loi peut être soumis au vote par division sur demande de cinq députés au moins. Si des modifications ont été adoptées, la Chambre procède ensuite au second vote réglementaire sur ces amendements après que le Conseil d'État a donné son avis à leur sujet. Ce vote tient son nom du fait qu'il est prévu par le Règlement de la Chambre. L'étape suivante concerne le vote sur l'ensemble du projet ou de la proposition de loi. Finalement, au moins trois mois après le vote sur l'ensemble, le second vote constitutionnel achève l'œuvre législative de la Chambre. Néanmoins, la Chambre, avec l'accord du Conseil d'État, peut décider de se dispenser de ce second vote constitutionnel.

■ **Une voix.**- Dir musst awer d'Presenzen notéieren.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- A jo. Wien e Vote par procuratioun wëll ofginn, dee soll d'Hand an d'Luucht hiewen.

(Appel nominal pour votes par procuration)

Domadder ass dese Projet de loi eestëmmeg mat 60 Jo-Stëmmen ugeholl.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

3. 7809 - Projet de loi portant modification : 1° de la loi modifiée du 19 mai 2003 modifiant :

1) la loi modifiée du 16 avril 1979 fixant le statut général des fonctionnaires de l'État ;

2) la loi modifiée du 22 juin 1963 fixant le régime des traitements des fonctionnaires de l'État ;

3) la loi modifiée du 28 mars 1986 portant harmonisation des conditions et modalités d'avancement dans les différentes carrières des administrations et services de l'État ;

4) la loi modifiée du 26 mai 1954 réglant les pensions des fonctionnaires de l'État ;

5) la loi modifiée du 3 août 1998 instituant des régimes de pension spéciaux pour les fonctionnaires de l'État et des communes ainsi que pour les agents de la Société nationale des chemins de fer luxembourgeois ;

6) la loi modifiée du 27 mars 1986 fixant les conditions et les modalités selon lesquelles le fonctionnaire de l'État peut se faire changer d'administration ;

et portant création d'un commissariat du Gouvernement chargé de l'instruction disciplinaire ;

2° de la loi modifiée du 25 mars 2015 fixant le régime des traitements et les conditions et modalités d'avancement des fonctionnaires de l'État ; et

3° de la loi modifiée du 25 mars 2015 instituant un régime de pension spécial transitoire pour les fonctionnaires de l'État et des communes ainsi que pour les agents de la Société nationale des chemins de fer luxembourgeois

Den nächste Punkt vum Ordre du jour vun haut de Mëtten ass de Projet de loi 7809, eng Ofännerung vum Beamtestatut. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht.

An ech ginn d'Wuert un de Rapporteur vun deem Projet de loi, den honorabelen Här Gusty Graas. Här Graas, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de la Fonction publique

■ **M. Gusty Graas (DP), rapporteur.**- Merci, Här President.

An der Regierungserklärung vum 12. August 1999 war festgehalen ginn, dass d'Disziplinarverfahre beim Staat sollt reforméiert ginn an do gouf och eng Etüd an Opdrag ginn a fënnef EU-Staaten, fir erauszefannen, wat u sech dee beschte Wee wier. A well bis dohinner alles op Basis vum Gesetz vum 16. Abrëll vun 1979 traitéiert gouf, war dat och net méi zäitgeméiss. Deemools huet nach de Chef hiérarchique vun deenen eenzele Verwaltungen déi ganz Instruktioun gemaach an och Sanktiounen ausgeschwat, an Dir kënnt lech jo virstellen, dass do d'Impartialitéit vläicht net ëmmer garantéiert war.

Dunn ass en neit Gesetz komm, an zwar den 19. Mee 2003. Mat deem gouf e Commissariat fir d'Instruction disciplinaire beim Staat geschafen. Dee Commissariat huet den 1. November 2003 ugefaange mat schaffen. Dat war och deen Dag, wou de Kommissär genannt ginn ass. Zënter Juni 2004 huet en och seng eegen Internetsäit.

Du koud d'Gesetz vum 5. August 2006 mat enger Erweiderung vun de Kompetenzen. An zwar ass zënter dem 1. Dezember 2006 dee Kommissär och elo zoustänneg fir Beamten aus de Gemengen, Gemengesyndikater an och Établissements publics, wéi gesot, och fir verschidde Gemengenemployéen.

Ech wëll hei ënnersträichen, dass en natierlech net zoustänneg ass fir Beamten, déi am Stage sinn, an och net fir d'Aarbechter - déi aus dem ëffentlechen Déngscht - an och net fir d'Privatbeamten.

Duerch d'Gesetz vum 30. Mee 2008 kouden dunn zwee Poste vum Commissaire adjoint derbäi. Ech mengen, dat erkläert jo schon, dass de Volume un Aarbecht permanent an d'Luucht gaang ass. Am Moment schaffe siwe Leit do. Ech wëll lech elo e bëssen Zuele mat op de Wee ginn, fir awer ze illustréieren, wat fir eng Wichtigkeet dat Commissariat do awer huet an och wéi d'Evolution an deene leschte Jore war.

Tëschent 2003 an 2021 goufe bis elo 1.285 Affären traitéiert. Dovunner ware 74 % Männer a 26 % Fraen. Do ka jiddweree seng Konklusioun doraus zéien, wat dat heescht. 78,5 % vun de Fäll ware beim Staat, 21,5 % bei de Gemengen. D'Fonctionnairë waren an der klorer Iwwerzuel mat 83,5 % géint 16,5 % bei den

Employéen. 362 Affäre goufen dem Parquet iwwerwisen a bei 14 % gouf och e Recours ageluecht.

Dëst Joer gouf dat Commissariat scho bis déi lescht Deeg mat 81 Affäre saiséiert. Global kruten 39 % vun den Affäre keng Suite, an 32 % goufe kleng Strofen ausgeschwat, bei 29 % vun den Affären, oder bei 346 Affäre gouf eng gréisser Strof ausgeschwat an an 98 Fäll koud et zu enger Démission d'office oder Revocatioun.

Am Joer 2020 louch d'Durée vun der Instruktioun bei 152 Deeg. Dat war eng Steigerung vun 83 % par rapport zu deem Joer virdrun. Dat ass allerdéngs duerch de Covid ze erklären. An zënter 2015 ass allerdéngs d'Durée vun der Instruktioun ëm 90 % erofgedréckt ginn. Wann ech elo nach d'Durée moyenne huelen, wat déi clôturéiert Instruktiounen ugeet, sou louch déi 2016 mat 69 Deeg am niddregsten an 2013 mat 693 Deeg am héchsten.

Vläicht dann awer elo nach e kuerzen Iwwerbléck iwwert d'Ursaachen, firwat dass iwwerhaupt esou Affären declenchéiert ginn. An do mierkt een direkt, dass et eng Hellewull vun Ursaache gëtt. Ech ka se natierlech net all hei opzielen, mee dat geet vun „absence sans autorisation du lieu de travail“ iwwer „consommation de stupéfiants“, „détournement de fonds publics“, bis hin zu „détention de photos, images et séquences de film à caractère pédopornographique“, „détention d'armes prohibées“, „fabrication et détention d'explosifs“ - et gëtt Saachen! -, „atouchement sur mineurs“, „achats de voitures pour compte privé“, „vol de mazout“ oder „photos de nus sur élèves“. An dat kéint een elo nach eng hallef Stonn esou weiderféieren. Do gesitt Der also, wéi komplex déi ganz Matière ass.

Et sinn natierlech vill aner Faiten, déi dozou féieren, dass eebe Sanktiounen mussen ausgeschwat ginn. Leider, an dat stellt een hei fest, sinn der och eng Rei derbäi, déi vun enger extreem graver Natur sinn. Déi féieren an eenzele Fäll zu enger Revocatioun oder zu enger Mise en retraite d'office. An eenzele Fäll kann allerdéngs dann och de Service psychosocial vum Ministère kontaktéiert ginn.

Ech wëll och hei op der Plaz dem Kommissär, dem Här Alain Wetz, e ganz grouse Merci aussprechen, dee ganz bereet war, fir, wéi gesot, net nëmmen Zuelen ze liwweren, mee och dobäi eng gewëssen Interpretatioun ze maachen.

D'Affäre sinn natierlech an deene leschte Joren nach vill méi komplex ginn. Eng Ursaach dovun ass ouni Zweifel d'Opkomme vum Internet. Trotz Efforten, déi gemaach goufen, fir se erofzedrécken, ass awer d'Durée vun de Behandlungen vun den Dosiere leider nach ëmmer relativ héich. Dat riskéiert natierlech och, dass eng gewësse Kredititéit vum Staat dee Moment och géif um Spill stoen. Et koud esou, wéi eis dat gezielt ginn ass, och schonn zu kritesche Momenter an deenen Audiencen, ouni elo an den Detail ze goen. Mee et schéngt awer do heiansdo ganz haart hier ze goen.

Duerfir ass et awer och wichteg, dass déi néideg Ënnerstützung vusäite vun de Beamten elo wäert kommen. An duerfir gëtt mat deem Gesetz vun haut dann och elo en drëtte Commissaire adjoint agestallt, fir eebe virun allem och déi Instruktiounsdelaie rasonabel ze halen.

Ech wëll just drop hiweisen - e kleng Lien -, dass an der Inspection générale de la police, Département instructions disciplinaires, sechs Leit schaffen, déi 2020 mat 47 Affäre beschäftigt waren.

Wat muss een elo als Viraussetzung matbréngen, fir kënnen esou e Poste vum Commissaire adjoint ze kréien? Natierlech muss een en Accès hu fir an d'Carrière supérieure beim Staat, an dat soll dann natierlech och prioritär e Jurist sinn.

Et gëtt och elo en eegene Kader vum Personalgeschäft beim Commissariat, soudatt d'Leit net méi mussen detachéiert ginn. Dee Kader kann och duerch Fonctionnaire-stagiairë wéi och Employéen a Salariéë komplettéiert ginn.

Ech wëll och nach ënnersträichen, dass d'Festleeung vun de Sanktiounen net natierlech an d'Kompetenz vun dem CGID erageet.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, mir profitéieren allerdéngs och vun deem Gesetz, fir nach eng Rei kleng aner Adaptatiounen respektiv Oublieren ze rektifizéieren. Zum Beispill viséiert den Artikel 2 Changementer, déi duerch d'Policegesetz vum 18. Juli 2018 entwane waren, an zwar gëtt elo am ofgeännerte Gesetz iwwert d'Gehälter an d'Konditiounen fir ze avancéieren vum 25. Mäerz 2015 d'Majoratioun vun engem Echelon ëm 15 Punkte fir folgend Fonctiounen nees agefouert: den Adjutant vun der Militärmusek, den Adjutant-Chef vun der Militärmusek an den Ajutant-Majouer vun der Militärmusek.

Da gëtt och nach eng Inkohärenz zwëschent dem Artikel 23 vum Gehältergesetz vum 25. Mäerz 2015 an dem Artikel 57 vum ofgeännerte Gesetz vum 25. Mäerz 2015 iwwer e Spezialpensionsregime fir Staats- a Gemeindebeamte wéi och fir d'Eisebunner rektifizéiert. Déi Dispositioun iwwer eng Prime de formation vun 20 Punkte fir verschidde Fonctionnairë vun der Rubrik Armée, Police a Generalinspektioun vun der Police gëtt elo suppriméiert.

Da kënnt den Artikel 3: Dee gesäit eng Adaptatioun vun der Terminologie am Gesetz iwwert de Regime fir d'Iwwergangspezialpension fir Staats- a Gemeindebeamte wéi och fir d'Eisebunner vir, an zwar dass d'Terme „Catégorie D, groupe de traitement D1“ duerch d'Terme „Catégorie C, groupe de traitement C1“ ersat ginn. Ech weess, dass do ass alles elo net liicht verdaulech, mee et ass awer net onwichtig.

Den Artikel 4 ass awer da méi liicht ze explizéieren. An zwar geet et dorëms, dass d'Artikelen 2 an 3 mat deem Gesetz retroaktiv op den 1. August 2018 a Kraaft triesen.

Vläicht dann nach e Wuert iwwert d'Aarbechten an eiser Kommissioun. Den Text gouf vum Minister Marc Hansen den 23. Abrëll 2021 deposéiert. An der Kommissioun krute mer en de 7. Oktober 2021 virgestallt. De leschte 27. Oktober gouf de President vun der Kommissioun als Rapporteur genannt an de Rapport gouf dann och eestëmmeg de leschte 17. November ugeholl.

Zu den Aweise selbstverständlech och nach e Wuert. D'Chambre des fonctionnaires et employés publics hat hiren Avis de 7. Juni ofginn. Si bedauert - an dat kënne mer leider nëmmen deelen - déi beonrouegend Entwécklung am disziplinäre Beräich. Se werft awer och nach d'Fro op vum Verbuet vum geheimen Ophuele vun den Diskussiounen an den Auditioenen. Dat ass effektiv e Problem an do misst vläicht d'Gesetz vum 11. August 1982 iwwert d'Protection de la vie privée geännert ginn. Allerdéngs fällt dat ënnert d'Kompetenz vum Justizministère.

Da weist d'CHFP och nach op déi legal Dispositioun hin, déi d'Reprise vum Personal virgesäit, dass aktuell beim CGID detachéiert ass. Si vermësst u sech do, wéi gesot, eng legal Dispositioun.

Dann nach zum Conseil d'État, deen a priori keng direkt Problemer mat deem Gesetz hei hat, sech allerdéngs méi reservéiert gewisen huet, ob dat, wat mer elo hei maachen, och géif duergoen, fir d'Problematik an de Grëff ze kréien. Mir waren do e bëssen anerer Meenung. Mir sinn nämlech zur Iwwerzeegung komm, dass dat Gesetz hei awer gutt ass an dass duerfir och een drëtte Commissaire adjoint sollt agestallt ginn. Déi puer legistesche Ännerungen, déi de Conseil d'État eis virgeluecht huet, hu mer selbstverständlech ugeholl. Voilà, dass war et schonn am Schnellduerchgang.

Ech soen lech Merci fir d'Nolauschteren a gi selbstverständlech och nach den Accord vu menger Fraktioun. Merci.

■ **Plusieurs voix.**- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools dem Här Rapporteur Gusty Graas.

Den éischten ageschriwwene Riedner ass nach eng Kéier déi honorabel Madamm Diane Adehm. Madamm Adehm, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

■ **Mme Diane Adehm (CSV).**- Merci, Här President. Fir d'éischt wëilt ech dem Rapporteur villmools Merci soe fir säin ausféierleche mëndlechen a schriftleche Rapport.

Schwaarz Schof gëtt et iwwerall, leider och am ëffentlechen Déngscht. Wann een d'Zuele kuckt, da gëtt et der méi, wéi ee menge géif. An engem fréiere Liewen hunn ech selwer och emol Enquëten an Disziplinarverfahre gemaach, ...

(Hilarité)

...jo, dass war - Här Baum, Dir kënnt laachen - schonn ier et de Commissaire à la discipline gouf. Dohier weess ech ganz genee, wéi vill Aarbecht dass dat ass. Ech weess, wéi komplizéiert dass et ass an ech weess, wéi nervenopreiwend et ka sinn, wann een dann do sëtzt mat Leit an et muss een deenen nolauschteren an et muss ee jugéieren, wien dann elo Recht huet an där ganzer Geschicht.

Ech géif direkt hei soen, dass mir als CSV eisen Accord zum Projet de loi ginn, mee ech wëlt awer op verschidde Punkte kuerz agoen. Notamment ee Punkt aus dem Avis vun der Chambre des Fonctionnaires, wou si drop hiweisen, wat mat dem Enregistrement vum Auditioone lass ass.

Si soen, dass am Projet de loi dra steet: „tentatives d'enregistrer illégalement l'audition“. Dat steet, wéi gesot, do dran. A si soen awer, eigentlech géif d'Gesetz néierens soen, dass et verbuede wier, se opzehuelen. An an deem Sënn géif ech mengen, dass et awer net schlecht wier, wann de Commissariat du Gouvernement chargé de l'instruction disciplinaire sech eng Kéier géif domadder auserneesetzen, wat dann elo de legale Kader ass, wann ee géif esou Auditioenen ophuele respektiv wat dat him och brénge géif, wann ee se géif ophuelen.

Well et ass wouer, dass een oft eleng do sëtzt mat Leit, a wann dann awer iergendwou eng Trace do ass, kéint dat engem spéider och hëllefen a senger Aarbecht. Duerfir géife mir mengen, dass et awer eng gutt Saach wier, wann d'Commissariat sech selwer eng Kéier géif mat der legaler Basis auserneesetzen a kucken, wat déi hiergëtt respektiv wat se net hiergëtt.

En zweete Punkt, deem ech gäre géif opgräifen, dat ass de Staatsrot, dee sech freet, ob d'Eropsetzung vun den Effektiver vum Kommissariat wierklech d'Léisung ass, fir méi séier virunzekommen an den Disziplinarverfahren. An de Staatsrot selwer schreift: « [...] il serait dès lors de mise de réflexion aux procédures qui sont appliquées en vue de leur optimisation ».

Mir mengen an deem Kontext, dass een de Fonctionnement vum Kommissariat eng kéier sollt allgemeng iwwerschaffen, och am Kader eventuell, wou een och kéint iwwert d'Enregistrement vum den Auditounen diskutéieren, an dass mir et begréisse géifen, wann de Minister eng kéier géif zu engem spéideren Zäitpunkt domadder bei eis an d'Kommissioun kommen an eis soen, wat bei deenen Iwwerleeunge beim Kommissariat erauskomm ass.

Wéi gesot, ech ginn heimadder den Accord vun der CSV a soen lech Merci fir d'Nolauschteren.

■ **Plusieurs voix.**- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Madamm Adehm. An nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Yves Cruchten.

■ **M. Yves Cruchten (LSAP).**- Merci, Här President. Selbstverständlech gi mir als LSAP och eisen Accord zu dësem Projet de loi a géifen och am selwechten Otemzuch gären dem Rapporteur a President vun der Kommissioun Gusty Graas villmools Merci soe fir säi gudden an ausféierleche Rapport.

Ech géif vläicht just nach ee Wuert wëllen drunhänken - d'Madamm Adehm huet et virdrun och gesot -: D'Fonction publique ass do net anescht wéi eis Gesellschaft. Och an der Fonction publique gëtt et vläicht dat eent oder anert „schwaarzt Schof“, huet si se genannt. Ech géif awer hei vläicht gären nach eng kéier festhalen, dass mir eng gutt Fonction publique hei zu Lëtzebuerg hunn, mat devouéierte Fraen a Männer, déi hiren Déngscht fir d'Land a seng Leit exemplaresch leeschten. An ech wëilt net, dass duerch déi heiten Diskussioun e falschen Androck kéint Entstoen. Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Cruchten. An da geet d'Wuert un déi honorabel Madamm Stéphanie Empain. Madamm Empain, Dir hutt d'Wuert.

■ **Mme Stéphanie Empain (déi gréng).**- Merci, Här President. Och vu mir aus e grouse Merci un de Rapporteur. Ech mengen, de Gros ass effektiv gesot ginn. Ech géif mech effektiv och de Wiederum Här Cruchten uschléissen: Mir dierfen op kee Fall op dee Wee goen, also dat soll elo net e falschen Androck vermëttelen.

Op där anerer Säit muss ee soen, dass et eeben och wichteg ass, op dee Wee ze goen, justement fir alleguerten déi Leit, déi gutt schaffen, och ze schützen, dass een also Fäll vu schwaarze Schof dee Moment eeben och gutt kann nogoen.

Et geet hei effektiv och net ëm näischt. Et ass vläicht e kuerze Rapport gewiescht, mee et ass effektiv e wichtege Punkt, wa mer wëllen e gudde Fonctionnement beim Staat garantéieren.

An duerfir begréisse mer absolutt, dass hei och fir Verstärkung gesuergt gëtt, dass d'Prozeduren net éiweg schleefen an dass eeben déi Demanden oder déi Fäll kënnen anstänneg traitéiert ginn, quitte dass dat och net verhënnert, dass mer driwwer schwätzen, wat d'Prozeduren en tant que tel eeben ubelaangt, bon, well och méi Personal, wéi eeben am Avis gesot ginn ass, dat net onbedéngt ka wettmaachen, well et och deelweis un de Prozedure ka leien, wann esou Disziplinarverfahren net esou kënnen traitéiert ginn, wéi et eigentlech néideg wier. Voilà. Duerfir wär et effektiv och vläicht interessant, dee Punkt eng kéier opzegräifen.

An domadder ginn ech och den Accord vun der grénger Fraktioun.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Madamm Empain. An ech ginn d'Wuert weider un den honorabelen Här Fred Keup.

■ **M. Fred Keup (ADR).**- Merci, Här President. Alles, wat hei gesot ginn ass, ass richtig. An ech ka mech deem just uschléissen. Ech géif och dem Här Rapporteur, dem Gusty Graas, Merci soe fir säi gudde Rapport an och fir déi interessant Zuelen, déi en eis do geliiwert huet. Dat ass ëmmer méi flott, wann dat och e bësse méi d'Situatioun um Terrain erëm spigelt. Voilà. Mir ginn den Accord. Tipttopp!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Keup. An ech ginn d'Wuert weider un déi honorabel Madamm Myriam Cecchetti.

■ **Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk).**- Merci fir d'Wuert. Merci dem Rapporteur fir säi gudde Schrëftlechen a mëndleche Rapport.

Et ass schonn interessant ze liesen, datt d'Affairedisciplinairë bei der Stater Gemeng esou an d'Luucht gaange sinn, datt souguer muss en neie Poste kreéiert ginn. Mee ech géif awer och dem Här Cruchten senge Wieder Rechnung droen, datt een hei elo keng Hexejuegd soll maachen. Do misst ee sech awer trotzdem ganz seriö d'Fro stellen, u wat et da läit.

Sinn d'Aarbechtskonditiounen eventuell degradéiert ginn? Et héiert een och ëmmer méi vu Favoritismus oder vun onbequeme Beamten, déi duerch bürokratesch Machenschaften dozou bruecht ginn, de Mond ze halen, oder anerer, déi duerch Befeeleer a Versetzungen ënner Drock gesat ginn, an och Disziplinarverfahren, déi sech immens an d'Längt zéien, iwwer Joren eraus. An och dat ass eng Realitéit beim Staat. An och déi Leit muss ee schützen. Dofir muss een dat alles am A behalen.

Mee op alle Fall, Dir kritt den Ok vun eiser Fraktioun. Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Madamm Cecchetti. A leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Marc Goergen. Här Goergen, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Marc Goergen (Piraten).**- Merci, Här President. A merci dem Gusty Graas fir säi gudde Schrëftlechen a mëndleche Rapport, deem och ganz interessant war. Och mir Piraten ginn den Accord.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Goergen.

D'Regierung huet d'Wuert, de Fonction-publiques-Minister, den Här Marc Hansen.

Prise de position du Gouvernement

■ **M. Marc Hansen, Ministre de la Fonction publique.**- Här President, ech sinn ëmmer an der Kommissioun vun der Fonction publique zefridden, wann de Gusty Graas Rapporteur genannt gëtt. Net dass ech déi aner net gär hunn, mee da weess ech, dass dat ganz genee gemaach gëtt an och hei esou explizéiert gëtt, dass dat verständlech ass an dass de Statut e bësse méi einfach ze verstoen ass.

Et ass eng wichteg Saach, déi mir haut maachen, an zwar aus engem Grond: Dir hutt déi Zuelen ernimmt; déi sinn amgaang natierlech steeteg an d'Luucht ze goen. Dir hat am Joer 2019 67 Fäll, Dir hat am Joer 2021 op den Dag vu gëschter 21 Saisiné bei dem Kommissär. Dat heescht, dat ass awer substanzuell, wou dat an d'Luucht geet.

An Dir hutt iwwer villes geschwat, wat d'Problematik ass, mee eng, déi och net onwichtig ass bei der Komplexitéit vun den Dossieren, ass, dass heiansdo zwee där Kommissären op engem Dossier schaffen. Dat si ganz dacks Rapporten, an och wa se vun de Gemenge kommen - an do hate mer an der Lescht jo ganz kniwweleg Fäll -, da sinn et Rapporte vu méi wéi 1.000 Säiten. An et ass och net onwichtig, dass heiansdo an där enger oder anerer Auditouen zwee Kommissäre sëtzen, well do natierlech herno probéiert gëtt, dann dat, wat gesot ginn ass, elo op eemol net méi esou gesot ze hunn. An dat ass definitiv komplizéiert.

D'Wuert ass hei ernimmt ginn, dass mer elo ee bäisetzen, a wéi et mat de Prozeduren ass. Dat ass eng ganz richtig Bemierkung. Déi ass och am Conseil d'État sengem Avis dran.

Eppes, wat een elo emol och eng kéier hei festhale kann: Zanter 2003 gëtt et dat jo an där Form, an zanterdeem ass et awer emol gutt, dass eng kéier alleguerten d'Prozeduren duerchgespillt sinn an dass mer iwwerall op Jurisprudenz sinn. Well Dir wësst natierlech: Et huet een och d'Recht, sech ze verteidigen. Mee do ginn natierlech och all Moyenen eng kéier gezunn. An entre-temps hu mer awer bal op alleguerten deene verschiddenen Aspekten eng Jurisprudenz, déi da méi einfach ass a wou mer dann op där anerer Säit erëm méi séier kënnen duerch d'Prozedur kommen.

Duerfir ass dat heiten dee Schrëtt, deem eis hëlleft, d'Saach méi einfach ze maache fir d'Personal, wat do schafft, wann een Drëtte mat bäikënn. An dat geschitt eeben heiduerch. An duerfir just déi kleng Annerung.

Ech hunn awer och scho virun der Pandemie - an do kommen ech gär eng kéier mat lech an d'Kommissioun schwätzen - mat deene verschiddenen Acteuren, déi hei implizéiert sinn, e Gespréich ugefaangen, wéi si dann eventuell Verbesserungen oder dee ganzen Disziplinnkader gesinn. Dir wësst, dass hannendrun och de Conseil de discipline ass, deem am Moment och vun enger Magistratin présidéiert gëtt. Ech hu mat deenen ugefaangen, en Echange ze hunn, wéi si déi ganz Prozedur gesinn, an ob een do kann un de Prozedure raisonnablement dat eent oder dat anert adaptéieren, wat der Saach wierklech géif hëllefen, an net nëmmen ze änneren, fir et eebe geännert ze hunn.

Dir hutt alleguerten zu Recht gesot, dass mer eng gutt Fonction publique hunn. An dat heite gehéiert dann awer och zu enger gudder Fonction publique, dass grad déi schwaarz Schof, wéi se hei genannt gi sinn, dann eeben och erausgeholl ginn aus deene Staatsbeamten an dass déi gradesou kloer gewise kréien, dass et net esou ka klappen, dass ee fuddelt oder eng stiicht, an dass dann eeben déi heite Saachen och anstänneg musse gereegelt ginn.

A wa mer vu schwaarze Schof eebe schwätzen, wëll ech dat awer nach eng kéier an de Kader setzen. Och wann ech elo ernimmen, dass mer 82 Saisinen am Joer hunn, wa mer eleng vun de Staatsbeamte

schwätzen - bon, elo si se natierlech net alleguerten ... -, dann hu mer 32.000 Agenten, déi do schaffen; da kommen d'Gemeengebeamten natierlech mat derbäi, an dann ass d'Zuel vun 82 awer relativ kleng.

Mee mat deenen, déi esou eppes maachen, muss een natierlech ganz rigouréis ëmgoen an och do keen Doute opkomme loossen, dass een och prett ass, fir eeben eng effizient Fonction publique ze hunn, andeem een déi dote Saachen eliminéiert.

Ech soen lech am Virfeld Merci fir deen unanimë Vott hei an ech hoffen, dass mer dann an Zukunft och mat deem drëtte Kommissär séier virukommen, fir déi Sujeten, déi awer heiansdo delikat sinn, gutt ze beschaffen.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Marc Hansen. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

An elo si mer gespaant, ob de Vote électronique funktionéiert.

Da kéime mer zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7809. Den Text steet am Document parlementaire 7809³.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7809 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Fir d'éischt déi perséinlech Stëmmen. An elo de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

An de Projet de loi ass mat 59 Jo-Stëmmen ugeholl.

Résultat définitif après redressement : le projet de loi 7809 est adopté à l'unanimité des 60 votants.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding (par M. Laurent Mosar), MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Georges Mischo), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff (par M. Gusty Graas), Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. André Bauler) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova (par Mme Josée Lorsché), MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

4. 7750 - Projet de loi modifiant la loi du 16 mai 2019 relative à la facturation électronique dans le cadre des marchés publics et des contrats de concession (suite)

A well dat esou gutt funktionéiert huet, géife mer dann elo elektronesch de Vott iwwert de Projet de loi 7750 widderhuelen, fir datt mer konform zum Règlement sinn.

(Conformément à l'article 47 (2) du Règlement de la Chambre des Députés, il est procédé à un nouveau vote sur le projet de loi n° 7750 qui annule et remplace le précédent.)

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7750 et dispense du second vote constitutionnel

De Vott fir de Projet de loi 7750 fänkt un. An och hei de Vote par procuration. En ass nach ëmmer op. Se sinn nach net alleguer erduerch. De Vott ass ofgeschloss.

An de Projet de loi 7750 ass eestëmmeg mat 60 Jo-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding (par M. Claude Wiseler), MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par Mme Martine Hansen), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole

Hartmann, MM. Pim Knaff (par M. Gusty Graas), Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. André Bauler) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova (par Mme Josée Lorsché), MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

5. Heure d'actualité du groupe politique CSV au sujet du chômage de longue durée

Da si mer och elo do an der Rei a mir kënnen zur Aktualitéitsstonn iwwert d'Laangzäitarbeitslosigkeit kommen. Et hu sech ageschriwwen: d'Madamm Carole Hartmann, den Här Georges Engel, den Här Carlo Back, den Här Jeff Engelen, d'Madamm Myriam Cecchetti an den Här Sven Clement.

An d'Wuert huet elo den Här Marc Spautz als Vertreter vun der CSV-Fraktioun, där Fraktioun, déi dës Aktualitéitsstonn ugefrot hat. Här Spautz, Dir hutt d'Wuert.

Exposé

■ **M. Marc Spautz (CSV).**- Här President, léif Kolleeinnen a Kolleeen, mir hunn déi Debatt ugefrot, well et fir eis wichteg ass, dass mer eis och mat deene Leit beschäftegen, déi et de Moment méi schwierig hunn. Mir wëssen alleguerten, déi bescht Sozialpolitik ass d'Politik vun der Vollbeschäftigung. Wann d'Leit alleguerte beschäftigt sinn an alleguerten en uerdentleche Salaire hunn, dann hu mer déi mannste sozial Problemer.

■ **Une voix.**- Très bien!

■ **M. Marc Spautz (CSV).**- D'Aarbechtslosigkeit an d'Konsequenz vun der Aarbechtslosigkeit hu mer schonn oft heibannen diskutéiert, och virun net méi Laangem wéi néng Méint am Cercle, wéi mer do souzen, wou mäi Kolleg Paul Galles d'Diskussioun gefouert hat iwwert de Jugendchômage.

Wa mer d'Zuele kucken aus dem Rapport vun der ADEM an och d'Zuelen, déi am leschte Comité de conjoncture festgehalé gi sinn, da stelle mer fest, dass d'Zuelen u sech besser si wéi emol an der Zäit, mee dass zwee Picken do sinn: Deen ee Pic sinn déi Jonk, wou ech virdu gesot hunn, wou de Paul sech schonn eng kéier, dat war nach am Cercel, domadder beschäftigt hat, an deen anere Pic, dee mer hunn, dat ass dee vun den eeleren Arbeitslosen; respektiv „eeler“ ass och falsch, well et sinn net nëmmen Eeeler, déi méi laang am Chômage sinn, déi zielef Méint derbäi sinn.

An dem leschte Bulletin vun der ADEM sinn et der 7.000, pardon, sinn et - Durée d'inscription méi wéi zielef Méint - 7.955 Leit, déi méi wéi zielef Méint ageschriwwen waren. An dofir ass et fir eis wichteg, doriwwer ze diskutéieren: Wou ass de Problem? Wat ass dat, wat mer do hunn?

Well déi Leit, déi hu Problemer mat hirem soziale Stellwäert. Déi Leit hu Problemer mat Akommes, well mir wëssen, och wa se Hëllef kréien, dass dat net dat selwecht ass, wéi wa se schaffen ginn. Et ass de Problem vun der Selbstachtung, well et geet ee gär schaffen! Et ass net, well een einfach seet: „Ech hu keng Loscht an ech bleiwen doheem sëtzen“, mee et hätt een och gär e Selbstwäertgefill. An dofir ass et wichteg, dass mer do eppes ënnerhuelen.

Wat sinn d'Ursaachen?

An deem, wat mer gelies hunn am Bulletin an och am Rapport annuel vun 2020 - dee vun 2021 ka jo nach net do sinn -, ass ënner anerem e Problem d'Rationaliséierung, d'Moderniséierung an d'Qualifikatioun.

An d'Qualifikatioun ass eppes, wou mer awer wëssen, dass a verschiddene Secteuren an a verschiddene Formatiounen e risege Manktum besteet, wou ee sech da muss d'Fro stellen, ob mer et net kënnen fäerdegbréngen, dass mer déi Leit kënnen erëm fit maache fir op den Aarbechtsmaart, a wou mer dann och kënnen kucken, dass mer deene Laangzäitchomeuren aner Moyene kënnen ginn, fir se besser ze qualifizéieren a fir och do mat hinnen zesummen un der Atellung ze schaffen.

Well et ass och oft esou, wa souguer de Profil géif passen, dass dann eng gewësse Retizienz do ass: „O, deen ass schonn 9 Méint oder deen ass schonn 12 Méint oder 13 Méint am Chômage; ech huele léiwer een, deen nach net esou laang aus dem Berufsliewen eraus ass“, dass mer och do kucken - dofir nennen ech dat d'„Astellung“ -, dass een och doriwwer kann diskutéieren.